

Koncepce a příprava knihy Sborník tradic Bystřicka – obyčejové tradice.

První díl bude zaměřen na dochované obyčejové tradice v obcích.

Chceme, aby se v něm objevili zmínky o lidech a dodržování tradic.

Sborník by měl vzniknout pro obyvatele Bystřicka a snahou bude, aby se každá obec, která se o dodržování tradic stará, v něm našla.

Vzhledem k široké specifikaci pojmu tradice jsme se rozhodli, že budeme vyžadovat stáří dodržovaných tradic v obcích 50 a více let.

Budeme dělat dotazníkové šetření, spolupráce každé jednotlivé obce, hledání v kronikách a hledání fotodokumentace.

Sborník vznikne díky spolupráci Města Bystřice nad Pernštejnem s obcemi, Mikroregionem, muzeem a komisí Nositele tradic.

Zaměříme se na:

1. kalendářní obyčeje

- a. vázané na cyklus života přírody v běhu roku
- b. svátky církevních světců v kalendáři
- c. občanské svátky v kalendáři
  - masopust (obchůzky, pečivo, místní názvy, masopustní právo, pochovávání basy)
  - jarní a velikonoční obyčeje (obchůzky s figurou smrti, obchůzky s letečkem, Velikonoce – pečivo, pomlázka, vajíčka, zdobení hrobů, jízdy na koních)
  - májové obyčeje (stavění máje, kácení máje, žertovné obyčeje v předvečer 1. května)
  - svatodušní svátky, letnice (královničky, hostiny v přírodě)
  - Božítelové obyčeje (Boží tělo, zvláštní moc zeleně a květů)
  - výroční ohně (pálení čarodějnic, memoriální oheň 6. července)
  - strojení svatojánské postýlky
  - posvícení (stavění mje, tance pod májí, chasa, stárek, beran, hodové právo, hodový věnec)
  - sklizeň (dožínky, dočesná, vinobraní)
  - Kateřinské zábavy
  - advent (Barborky, Lucky, Mikuláš, Mikulášské pečivo, přenášení sochy Panny Marie)
  - Vánoce (strom, pokrmy, věštění, průvody, koláčová slavnost, Tři králové)

2. životní cyklus člověka

a. obyčej při narození

- nošení do kouta
- úvod
- křtiny
- vítání do života

b. svatba

- požádání o ruku
- zasnuby
- zvaní na svatbu
- předsvatební setkání mládeže
- označování svatebního domu
- svatební atributy
- svatební dary
- hostina
- zastavování svatebního průvodu
- požehnání rodičů
- svatební obřadníci
- zkoušky

c. životní jubilea a významné události

- výročí svatby
- jubilea
- první svaté přijímání
- vyhrávání ke jménům

d. smrt a pohřeb

- úkony v případě smrti
- pohřeb
- pohoštění pro účastníky pohřbu

3. obyčej a slavnosti různých sociálních skupin

a. studentské obyčej

b. besedy seniorů

c. sjezdy rodáků

d. zpěvácké slavnosti

e. obyčej zájmových spolků

4. lokální slavnosti vycházející z místního specifika

- a. např. Barchan, slavnosti piva, místní slavnosti, přejezd přes rybník...